

HECE AYLİK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 26 SAYI: 305 MAYIS 2022 ISSN 1301-210X

HECE

MAYIS 2022

305

ŞİİR

- Cahit Koytak** / Haylaz Öğrenciden Matematik Dersleri / 5
Arif Ay / Seninle Gelen Bahar / 9
İhsan Deniz / Kayıp İstikbâl / Sabah 104 / Dil-i Suzan / Kırmızı Defter / Hatırlatma Kipi / Mola / Koltuk / 2013 /
Pencere / Ay Işığı Tiradı / Ada / 10
Faruk Uysal / Hasan Âli / 15
İrfan Çevik / Müezzin Çağrısı / 16
Ali K. Metin / Oldu Mu Da Da Ha Peki? / 17
Şakir Kurtulmuş / Boşluğun Gölgesinde / 19
Yaşar Bedri / Şiirle / 21
Abdurrahim Toprak / Çizim / 22
Asuman Susam & Leyla Arsal / Sessizliğin Tininde Gizlenen Ses / 23
Yasin Mortaş / Sesten Gemiler / 24
Ethem Erdoğan / Modernite ve Beyaz Bayrak / 25
Ahmet Tepe / Etrafım Buhran / 27
Ali Bal / Babasız Kızların Şarkısı / 28
Ayşegül Sözen Dağ / Ellerin Ortadoğu Şarkısı / 30
Ahmet Şerif Doğan / Yalnızlığın Doruklarından / 31
Agâh Sayra / Göbekli Tepede Baba Ölülerini / 32
Abdulhamit Tokgöz / Çocuklar ve Kudüsler / 34

KUR'AN: HERKESE İNAN KİTAP

Cahit Koytak / Kalem / Nûn Suresi / 36

YAZI

Mustafa Kara / Vefatinin 80. Yılında Muhammed Hamdi Yazır ve *Hak Dini Kur'an Dili*'ndeki Edebî Kültür Üzerine / 42

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 55

YAKIN BAKIŞ

Bilal Can / Mehmet Solak ile *Şiir Çıkmazında* Üzerine / 59
Ethem Erdoğan / Şiiriyetinin Portresi ya da *Şiir Çıkmazında Açıklamalar* / 63

BİR OKURUN NOTLARI

Turan Karataş / Necip Fazıl'ın Yayımlanamamış Şiir Kitabı / 69

DOSYA: İBRAHİM DEMİRCİ

Osman Özbahçe / Sunuş / 72
Alişan Demirci / İbrahim Demirci / 73
Arif Ay / İbrahim Demirci ve *Yanıklar* / 76
Ali Göçer / İbrahim Demirci Şiirinde Doğal Yapı / 79
Faruk Uysal / Şairin Kimlik İnşasını Şiirlerinde İzlemek / 83
Yunus Emre Altuntaş / İbrahim Demirci'nin *Ay Burcu* Şiirleri / 90

Âtîf Bedir / İbrahim Demirci'nin <i>Edebiyat</i> Dergisi Yılları / 101
Şaban Sağlık / Ahmet Haşim'in "Âkil Bir Vasi"si İbrahim Demirci / 104
İdris Ekinci / İbrahim Demirci'nin <i>Kiralık Konak</i> Notları / 115
Zafer Ceylan / Türkçeyi Adonisçeyle Tanıştıran Çevirmen: İbrahim Demirci / 119
Yusuf Turan Günaydın / İbrahim Demirci ve Çeviriyazı Çabası / 123
D. Mehmet Doğan / Demirci'nin Örsü / 126
Ali Özgün Öztürk / İbrahim Demirci'nin Dil Yazıları / 133
İdris Nebi Uysal / Dillerin Dili: İbrahim Demirci'nin Türkçe Hassasiyeti / 144
İsmail Sert / Pek Cilveli Yazılar / 147
Ali Ulvi Temel / Aziz Dostum / 150
İrfan Çevik / Gülüşü Diyaframlıdır / 154
Dr. Mehmet Kahraman / Dost-ı Kadim Kardeşim Demirci İbrahim / 157
Ahmet Köseoğlu / Gerçek İnsan / 160
Mehmet Ayıcı / İbrahim Demirci ile Arkadaş Olmak İnsana Ne Kazandırır? / 162
İbrahim Demirci ile Söyleşi / Konuşan: Osman Özbahçe / 164

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / Bazı Nevi Yazımlar / 176

HECE BULUŞMALARI

Yazmak Üzerine / 177

Rüveyda Durmaz Kılıç / Yazdıklarınızın Sesi / 178

Sema Bayar / Zorunluluk mu, Boyunduruk mu? / 178

Özlem Güner / Üslubu Kuran Ritim / 179

Safiye Gölbaşı / Hikâyeyi Kim Anlatıyor? / 180

Hatice Bildirici / Sansürlemeyin, Dinleyin ve Yazın! / 181

Tuba Dere / Hikâyenin Merkezi Neresi? / 182

BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak / Metnin Yönü yahut Metnin Arzusu / 184

SİNEMA

Ayşe Çelikkaya / Bütün Saadetlerin Mümkün Olmadığı Bir Yer Olarak Dünya veya Bir Mümkün Önermesi Olarak Taşra / 186

AYLAK OKUMALAR

Ertan Örgen / Aylak Okumalar 6 / 189

PORTRE

Mehmet Ayıcı / Durmak Bilmeyen / 190

ÇEŞİTKENAR

Ali Ulvi Temel / Sarı Hoca'dan Kalan / 192

Eyyüp Akyüz / Bülent Parlak'ın Ardından / 194

KİTAPLIK

Tuba Dere / Gürültüsüz ve Gösterişsiz / 195

Ayşe Karaman / Önsözler Kitabı / 197

Şeyma Sarı / Bir İroninin Yarattığı: Hayat Gibi Bir Dram Bir Komedi / 199

Cahit Koytak

HAYLAZ ÖĞRENCİDEN MATEMATİK DERSLERİ

I
Şiir gibi akla ziyan değil de,
Akla çoban olduğu söylenebilir belki,
Ama hayata anlamlar aramakta
Şiir kadar yaratıcı olabilir mi
Matematik hiç, hocam?

Şarkı söyleyebilir mi, sözgelimi,
Kahkaha atabilir mi,
Ya da alkış tutabilir mi
Cenaze töreninde
Darbeci bir generalin?

Benzetebilir mi mektepli kızların,
Ya da yere ilk kez inen meleklerin
Esriten bakışlarını,
Suda ayak izlerine mutlu bir geleceğin?

O gökçe bakışları,
Aklı baştan alan şeylerle süsleyerek
Benzetebilir mi, Matematik,
İçimize süzülen turna katarlarına?

Sonra dönüştürebilir mi onları da,
Şiirin ve müziğin yapabildiği gibi
'Listede zirvelere' yükselen
Sevda şarkılarına?

II

Matematik, söyleyin, öğretmenim,
Okuduğu romanın son cildini
Almak için sahaftan,
Uyarak kör şeytana,
Babasının cebinden,
Elleri yana yana
On liracık çaldırabilir mi, hocam,
On yaşında çocuğa?

“Hayat dün gece bitti,
Bugün yaşadıklarınız rüya!”
Diye yazdırabilir mi, peki
Şaire, sokakta duvarlara?
Daha ne sorayım size,
Karışık bir zihinde şiirin yaptığı gibi,
Dağ gibi dalgaların üstünde
Kuluçkaya yatabilir mi, matematik?

Gerçek’ten daha mavi, daha derin,
Daha uzun ömürlü
Ve deniz manzaralı sözler
Bulabilir mi kazdığı kuyularda,
Kurduğu rüyalarda matematik?

Şiir ve müzik gibi,
Yolculuk sanatı gibi
Anlam ve güzellik salgılayan
Mucizevî civcivler
Takabilir mi peşine matematik?

III

Ne gülmeyi bilir, ne güldürmeyi
Ne ağlamayı, ne ağlatmayı bilir,
Ne rüya tabiri, ne kehanet,
Yalnızca, aç parantez, kapa parantez
İşlem yapar, hesap yapar,
Sorun değil, düğüm değil,
Denklem çözer, kesip atar
Ve ‘taş gibi’ kanıtlar üretir.
Hepsi bu, işte bu kadar...

Ne ayak izi, ne yol türküsü,
Ne dostlarınızdan selam...
Yalnızca rakamlar, terimler
Ve simgeler bırakıp arkasında
Som akılla asfaltlanmış
Dümdüz yolların sonunda
Herkes için aynı boyda bir çukur
Çıkarmaz mı önünüze, söyleyin
Öğretmenim, sizce de matematik?

IV

Matematik ve *hakikat*...
Bu ikisi, aynı yolu yan yana
Tepiyor olsalar da,
Yol boyunca birbiriyile
Ayın yılın başında,
O da ancak simgelerle
Selamlaşsınlar, hocam.

Şiirse, arkadaşlar, müzikse, arkadaşlar
Güç tutkusuyla asla
Güdümlemeden kimseyi
Tekerlekli sandalyede düş kurmayı
Ve kanatsız uçmayı öğretirler
Hocalık taslamadan asla,
Engelli kafalara.

Hayalleri gerçekleşmese de sanatçının,
Eserleri, her dalda,
Her yolda, her molada,
Hayatın da aslında biraz rüya,
Biraz rüya içinde rüya,
Rüya içinde rüya olduğu duygusunu
Yaşatırlar duyarlı yolculara.

V

Şiir, sarhoş olmasını iyi bilir,
Kafa dengi bulunca da
Kaptırıp kendini muhabbete,
Kimseyi bulamasa, cinlerle, perilerle
Sabahlar meyhanede.

Ama küpleri devirse de bulamaz
Kafayı, matematik,
Bulmak da istemez zaten,
İçtiğini kusar, içtiğini kusar
Akıldan yüreğe uzanan patikaya.

Şiirse, arkadaşlar,
Şiirse, öğretmenim,
Sarhoş olmakla kalmaz,
Sarhoş muhabbetiyle bazen
Göz yaşı yağmuruna dönüşür

Ve yağar, yağar, yoğunur,
Yağmasa da çiseler
Hesaplarla-kitaplarla çölleşen
Akıllara, gönüllere,
Zamanın diline, belleğine,

Katmak için onları,
Tanrı'dan öğrendiği
Geri-dönüşüm sanatıyla yeniden
Nehirlere, bulutlara, yellere,
Varlığın dillerine, özgün söylemlerine.

20 Mayıs 2013

Arif Ay

SENİNLE GELEN BAHAR

toprağı belledim
saadetin kokusu sardı her yeri
erik ağacı çiçeğe bürünmüş
sana güzel görünmek için
kendime iş uydurdum
durup durup gökyüzüne baktım

bir şeyler fısıldar gibiydi rüzgâr
kıskanmadım desem yalan olur
yağmurun yağışını
zambakların açışını
seninle gelen baharı

İhsan Deniz

ŞİİRLER*

KAYIP İSTİKBÂL

Sütün şekerine iyi gelirim. Balığın
bekleyişine beni.
Zerdali tendonuna,
uyku şurubuna,
ham kumaşa..

Sana soracak olsam o demler çok
uzak, çok yakın
dudağımı hırpalayan nâkıs arzu.

Sana aldığım lâleler dün soldu elimde.
Kuşların aksanı bozuldu.
Rüya kapandı.
Bilmem,
artık nereye sığınabilirim?

Bahtsızız işte ezelden.
Nefesimiz mühürlü,
valizin kılıfları bomboş,
hiç yer kalmamış
dünya çekildiğinde bile bize.

¹ (*) Şairin Temmuz ayında yayımlanacak *Kuşların Adasına* başlıklı kitaptan.

SABAH 104.

“Yokluğunda buldum seni”

N. F. Kısakürek

Kuşların kanadındaki bağımlılığa çare
bulamıyor terapi. Kalbimdeki ısığa
dokunamıyor. Sadmelerle boş
bıraktığım saatler..
Hemcinsini örtemiyor.
Mesafe yorgun, zaman vebâli, tedirgin
lik had safhada.
Umutsuzum sensiz bir kış
bir kış daha geçecek diye.

DİL-İ SUZAN

Sırrın olmak sırrın
kalmak kader gibi
bağışlandı hayatıma.
Bunu bir rüya
gibi taşıyorum avucumda.
Bir sabah kuşlar
gözünde parladığında
hiç durmadan beni hatırla.

KIRMIZI DEFTER

Kırmızı bir defter.. Kapağı kuş
desenli, masamda, senden hatıra..

Tek satır yazamadım. Susamasam
da tek satır. Nabız
atışlarım değmesin istedim. Kalemim
gölge olmasın. Kıyamadım
pembe yapraklarına.

Hoş bir tabula rasa..
Her gün bana bakıyor.
Parmaklarımın yandığını bana,
bana susadığını parmaklarımın
hatırlatıyor.
Yüzüme vuruyor bahtsızlığımı.

Kırmızı defter, masamda, su
suyor kuşca.

HATIRLATMA KİPİ

Bizim J değil mi dedin, kalbindeki kuğuyu
yeniden hatırlatarak bana.
O coşkulu ifşa olsa
olsa bir rüya..

Ardından bir ışık düştü ortamıza. Işık
içinde ışık: Büyük, parlak
seni ve beni garkeden
o telâffuz edilemez sırra.
Derin bir sükûnet aşılaman
huzmesiyle kuşlara.

Bizim J, evet, elbette..
J içinde J ile kavrulan dünya.

MOLA

Beni hafızana rapt ettiğin gün
ertelendi belki de kuşların dönüşü.

Dönüş her zaman yüz güldürmez.
Yüzüm son kez sana
güldü. Son kez saadet ve sefa..
İkinci bir şansım olmadı zira, hatta
kuşların da..
Ömrüm bunu anlamakla geçti.
Ömrüm bunu sayıklamakla..

Ömrüm işte, burada, iki arada.. Kuş
ile kement, kalmak ile dönmek,
sen ile sensizlik arasında..

KOLTUK

Saçlarımı saçlarına saçmak, sen
göğsümde uyuduktan sonra o
koltukta ölmek isterim.

Gökyüzü
kuşlarla kucağımda..

2013

Vakit çıkmadan, hiç
vakit kaybetmeden kuş
sağanağına yakalanalım.
Kalmadı başka sığınak.

PENCERE

Rüzgâr kokusuyla açılıp kapanan
bir pencere. Önüdeyim. İçine hayaletler
dolmuş vasıtalar geçiyor.
Sıkıntılı çehreler..

Dışarı ufunet.
İçerisi berrak bir rüya.

Seni beklemiştim. Önünde. Dakikalar kor
gibi yakmıştı nefesimi. Kalbimi
sana çevirdiğim o günler henüz taze
bir başlangıçtı, sana uyanmak
için kuşlarla.
Ruhum şenlenmedi bir daha. Daha
da parlar sanmıştım, paslandı oysa
seslenişin bana. Beklemekten
gözlerim işitmez, görmez oldu
kulaklarım.

Usanmaz bir ıstırabım dünyada.

AY IŞIĞI TİRADI

Şâhidin kuşlar olacaktı.
Hani kalbimi durduracaktın?

ADA

Bütün kuşlar kırlangıç
olmuş, yuva yapmış balkona.
Balkon
zelzele içinde zelzele..
Senin kaybolan hevesinle
çınlıyor kış
ortasında kalmış nezleli ada.

Faruk Uysal

HASAN ÂLİ

maziyi muasır kılmak için
batıya doğru akan nehre seni de eklemek için
müsaade edersen sana İkinci Me'mûn diyeceğim ben.

kimler kimler yüzdü o nehirde
hepsi ya unutuldu ya unutturuldu
mesela Hüseyin Tevfik Paşa kim, biliniyor mu?
Averroes ancak denizin öte kıyısında tutunabildi
onun için sana İkinci Me'mûn diyeceğim ben.

yine büyük sözlerle başladım şiire
ne varsa bu büyüklükte
kalbimizin kaldırma gücünü düşünmeksizin
aşkın bile büyük olanına talibiz
ya büyüklüğü geometride, fizikte arayanlara ne demeli?

oysa ben özgürlüğün yoğunluğunu merak ederim hep
ülkemizde mesela metrekare başına düşen özgürlük nedir
nedir bu şiirin özgünlüğü?

tarihi merak ederim ama Ahmet'in Mehmet'in hikâyesini değil
arıların kuşların kelebeklerin
çiçeklerin de tarihi olmalı, öyle değil mi?
sarı çiçekle mesela Yunus'tan sonra konuşan olmadı.

kalbini Kâbe'nin çekirdeği gibi taşıdın sol yanında
sol yanında, her yanında
ayrıca bir mabet gerekmedi tapınman için
ayrıca bir emir gerekmedi halkı sevmen için.

olmadı senden sonra açık ve aydınlık bir toplum düşleyen
onun için sana İkinci Me'mûn diyeceğim ben.

İrfan Çevik

MÜEZZİN ÇAĞRISI

ne kıpırtı ne atalet
halsiz hallere evirilmiş halim
seyretme sonrası körlük noktası
açmazı bilirdim sevinmezdim açılmadığında
ondan da yoksunum şimdi
müezzin çağrısı bölüyor halsizliğimi

hüznü bir mendil gibi katlayıp
mesele denizlerinde yüzüp yüzüp gidenler
ışık olsun isterdim yollarıma
ovaları düz dağları engebeli
ülkelere özenip kalmış yüreğim
bu nasıl müezzin
bu nasıl çağrı
hazan bırakıp başımı
çatlatıyor sabır taşımı

Ali K. Metin

OLDU MU DA DA HA PEKİ?

-Türk Da-Da'sı İçin Bir İstikamet Marşı -

Oldu mu da da oldu mu şimdi o ne acayip körebe
Sana bişey ama evet senden bişeycik şimdi dur otur orda
Oturduğun yerden Türk şiiri diye bişey dön bak
Sevgili editörüm kıymetlim bunlar da da diyerek ama nerden
Ne güneşler doğuyor dii mi Türkçemizin burçlarından
Ne güneşler ha ha evet bu tezat burda hiç oldu mu şimdi
Daha açık konuşmayalım istersen beni bağışla bir tanem okuyucu
Halimiz hal değil bana iyi gelmiyor pek sanki ne güneşler
Batıyor öyle da da, ben yaptım sen yaptın oldular burçlarımızda galiba da da
Oldu bile bayrağımız altında çiroz miroz maşallah diyelim da da
Ha ha buna ben hızımı alamayıp ister misin usulca
Yerime oturmadan dostlarıma iki çift söz edeyim müsaade buyrulursa
Güneş inan hep doğudan doğmuyor
Her batıdan çözülmüyor üstelik Türkçe'mizin buzları
Çözene değil çözülene bakıyorum ha ha baktıkça bende bir ekşime
Yapıyor bu da da hali bu dalga bu geçirdiğimiz başa çuval
Türk şiiri sana kıyamıyorum bu zokayı ne zaman ki hani
Yutuverdin, sana ben ne diyeyim yani işte benim ey kıymetlim
Sana biz İsmet Özel dedik, Turgut Uyar, Zarifoğlu hem de çok kolay dedik
Da da demedik ama, narkoz yemedik sarhoş falan biz
Olmadık diyecek kadar ha ha öyle hiç
Sonunda oldu mu o da da peki senin
Jübileyse jübile değilse değil sen benim en kıymetlim
Ne demek istedin bize acaba unutulmaz bir şaka
Merak ettim bir nanik miydi olsa olsa nasıl ne kadar kim kime
Biricik şairim arkanda fakat dalga dalga
Tamam tabii pardon o kadar değil peki
Ben de yapı-sökeceğim diye biraz pireyi deve
Ama piremmiş deyip geçemeyiz ya nerde o zaman şiirin Türk'ü
Türk'ün babilinde pirelerin işi ne ola
Geçemeyiz babil mabil eabil diyerek, kuşlar kuş pireler piredir çünkü
Eyvallah der geçer gidemeyiz, pirenin ve taşın
Bu kuyuda işi neymiş sormazsam ben
Sen sormazsan mesela taşları yemek yasak mı değil miymiş